

ТЪНЪК ЛЪЧ СВЕТЛИНА

• Николай Манчев •

*Персонален дневник на д-р
Артур Едингтън.*

*Програмист-физик, на служба
към Федералното правител-
ство на Съединените колонии.
Последна изпратена информа-
ция на 22.06.2074*

Казвам се Артур. Артур Едингтън. Кръстен съм на известен английски физик и астроном, живял отдавна в северната част на Англия. И като казвам Англия, имам предвид онази Англия - на Земята. Чувствам се длъжен да поясня, защото ти, скъпи читателю, вероятно си жител на някоя от федералните колонии, а там, и двамата знаем, има доста корпуси, носещи името Англия.

До последно не възнамерявах да изпратя тази част от дневника си в глобалната мрежа, но тъй като собственоръчно и с пълно съзнание погубих 145 милиона галактически кредита на данъкоплатците, смятам, че дължа поне обяснение. Никога не съм предполагал, че събитията ще се развият така за мен - едва навлизащ в академичните среди учен. С перспективи, с надежди за кариера, научни звания, слава и всичко онова, за което мечтае един човек, отдал се на науката.

“Огнената колесница”. Така се наричаше нашият звезден кръстосвач. Един паметник на човешкия гений. На върхови технологии, надежди и стремежи. “Огнената колесница” беше вътрешен кръстосвач. Използваше се само в границите на Слънчевата система. Това, че се озовах на него, е една дълга история и не смятам да занимавам никого с нея. Важното в случая е, че на борда на кръстосвача имаше 30 колонисти. Един от които бях и аз самият. Всеки един от нас щеше да бъде спуснат с персонален модул до някоя от колонииите в Слънчевата система. Лично аз нямах претенции коя да бъде. Стигаше ми само да липсва атмосфера, за да не саботира астрономическите ми наблюдения. Или, по-скоро, в началото смятах, че за мен няма никакво значение в коя колония ще ме спуснат. Но това беше преди да я срещна. Всъщност, добре би било да карам по ред.

По това време изградени колонии имаше само на Луната, Венера, Марс и Юпитер. Всъщност надали комплексът на Юпитер можеше да се нарече колония в истинския смисъл на думата, тъй като представляваше нещо като

* “Наше дело” - бел. от разбирача

гигантска космическа станция, изведена в стационарна орбита около газовия гигант. Ах, как бих искал да зная къде се намираш сега, скъпи читателю! На Уран, Нептун? Или може би далеч, далеч отвъд пределите на Слънчевата система?

По времето, когато “Огнената колесница” напускаше орбитата си около Земята, предполагам, че ще ме изпратят на Марс... На третия ден от пребиваването си на кръстосвача я срещнах.

Намирах се в столовата. Работех с портативния си компютър, изчислявайки скучни позиционни линии. Все пак се подготвих за преместването на Марс.

- Извинете, свободно ли е мястото? - рече тя.

Пръстите ми застинаха безпомощни над клавиатурата. Бавно отместих поглед от течнокристалния дисплей. Тя носеше стандартното облекло за среда без климатични изненади. Бяла туника, изградена от полимер с неизвестен за мен състав. Изглеждаше много лека и ефирна. Под този полупрозрачен воал се виждаха добре оформени гърди, стройни бедра и стегнатият корем на нераждала жена.

- Имам предвид мястото. Може ли да седна? - попита тя и бляскавата ѝ усмивка ме извади от състоянието ми на съзерцание.

- Да, разбира се - отвърнах, наведох глава надолу и забих от-

ново поглед в изчисленията.

Над ръба на екрана виждах нейната огнена коса. Опитах отново да се концентрирам върху работата си. Безсмислено. Бях забравил дори константата на Планк. Този ден беше загубен за научни изследвания. Изключих компютъра, грабнах го под мишница и напуснах столовата, измърморвайки притеснено едно “довиждане”, на което тя помахаше в отговор с върха на пръстите си.

Прекарах ужасна нощ. Будих се четири пъти и безброй пъти бях в състояние на полудрямка. Обливах се в пот, въпреки че климатичните инсталации в помещението ми поддържаха нормална температура.

В този момент може би не всичко беше загубено. Ако не я бях видял никога повече, може би обстоятелствата щяха да се стекат по друг, по-благоприятен начин. Но съдбата явно си имаше други планове. Защото, както казва древният земянин Джоузеф Гленвил, “Божиите пътища и в Природата, и в Предопределението се различават от нашите пътища...”

Втория път я видях в наблюдателния отсек. Той представляваше огромна полусфера от прозрачен материал, поставена върху горната част на “Огнената колесница”. Това бе място, което аз също обичах да посещавам. Тя стоеше, обърната с гръб към мен, вероятно втренчила взор някъде

в неизвестното. А гледката наистина си я биваше. Звездите. Те потрепваха като хиляди светулки в хладния космически мрак.

Когато я наближих, чух гласа ѝ:

- Алгол, Алдебаран, Алкор, Алтаир, Алциона, Антарес...

- Белатрикс, Бетелгейзе... - допълних и аз.

Тя ме погледна изненадано:

- Вега.

- Денеб.

- Канопус, Капела, Кастор.

- Мира, Мицар.

- Полукс, Полярна звезда, Прокцион.

- Регул, Ригел.

- Сириус.

- Фомалхаут.

- Хема. Изпуснах ли нещо? - усмивката не слизаше от лицето ѝ, а в обгърналия ни мрак косите ѝ блестяха, огрявани единствено от звездна светлина.

- Да - отвърнах, - Спика. В съзвездие Дева...

- Вярно - тя кимна, после ме погледна изпитателно. - Астроном?

- Не - отвърнах. - Програмист-физик.

- Що за специалност е това? - попита тя.

Точно в този миг не исках да говоря за това. Сега мразех всяка дума, свързана с моята работа. Исках да кажа нещо красиво, нещо... романтично. Но думите сами излизаха от устата ми:

- Създавам компютърни програми за астрофизични изследвания. Длъжността изисква задълбочени познания и в двете области.

- Хм. - Тя сбърчи нос. Така ми изглеждаше още по-красива. - Не разбирам.

- Добре. - В този момент не можех да се понасям за това че пак насочвах темата към глупости. - Чувала си за паралакс... Не, нека вземем нещо по-просто. Да кажем, аберацията на светлината?

Тя се усмихна безпомощно, което ми даде възможност отново да се раздърнкам:

- Добре, нека вземем следната хипотетична ситуация: ти си на Земята. При пълно безветрие вали дъжд, който пада перпендикулярно на основата, върху която си стъпила. За да се предпазиш от дъждовните капки, трябва да държиш чадъра си успоредно на посоката на дъждовните капки, нали?

Тя кимна.

- Така. Ако в един момент обаче тръгнеш в дадена посока, то трябва да наклониш чадъра леко напред, за да има същия предпазващ ефект. И трябва да увеличиш наклона винаги, когато увеличаваш скоростта си. И макар че дъждовните капки продължават да падат право надолу, на теб ти се струва, че те идват от точката, към която е наклонен чадърът. Ясно?

- Аха - отвърна тя. Беше приковала поглед в мен, което ме караше да се чувствам странно. Като че ли нахлуваше право в мислите ми.

- Именно! Аналогично на това за движещия се наблюдател изглежда, че светлината на небесното светило не идва от точката, в която се намира светилото, а от друга точка, отместена спрямо първата по посока на движението на наблюдателя. Ами това е в общи линии. За определяне на истинското положение на звездите се изискват доста специфични изчисления. Аз създавам програми, които извършват тези изчисления. А подобни програми могат да се създадат единствено от човек, който разбира същността на проблема...

- Звучи интересно.

- Повярвай ми, въобще не е!

В този момент персоналният й комуникатор изписука. Тя се усмихна и повдигна извинително рамене. Махна ми отново за довиждане и напусна помещението. Останах сам с блясъка на звездите. И заговорих:

- Алгол, Алдебаран, Алкор...

Тази нощ смених емоционалното си състояние поне десет пъти. Проникнах (съвсем незаконно) в компютърната система на "Огнената колесница" и повиших нивото на кислород в жилищното си помещение. Това е единственият начин да се напиеш на кораб,

на който не се допуска внасянето на алкохол. Когато животоподдържащата система прецени, че жизнените ми функции се отклоняват извън нормата, автоматично възвърна кислородното ниво. Обаче вече бях достатъчно пиян. Ръцете ми бяха отпуснати върху терминала за връзка с главната система на кръстосвача. На всички пътници още при качването се завеждаше досие. Току-що си бях пробил път дотам и нейната снимка ме гледаше от екрана. Не знаех името й. Трябваше ми три удара по клавиатурата, за да го разбера. Но тя не ми го беше казала. Изведнъж осъзнах, че не искам да го науча. *Omne ignotum pro magnifico!* Ударих с все сила терминала и той отхвърча в другата част на жилищното помещение. Тя бе обсебила мислите ми изцяло. В един момент бях готов да убия заради нея, а в следващия смятах, че тя заслужава нещо много повече от мен. И колкото повече мислех за нея, толкова повече се ожесточаваха битката ми със самия себе си. Битка, която се водеше в душата ми.

Събудих се с главоболие и с чувството, че ще се случи нещо неприятно. И то се случи. Всички получихме съобщения по личните си комуникатори. Днес ще бъдат изстреляни персоналните модули. Тя беше разпределена на Марс. Аз - на Венера. Венера. Прокажен, отровен свят! Въглеро-

ден двуокис - 97%, азот и инертни газове - 2%, водни пари - 0,1%, малки количества въглероден окис, хлороводород, флуороводород и почти нищожно количество кислород.

Усетих как целият ми свят се разпада парченце по парченце. Защото тайно се надявах да ни разпределят заедно. Колко глупав съм бил. Нима такива неща стават в истинския, омразен живот?

Когато получихме инструкции, всички се събраха в столовата за последна закуска на борда на "Огнената колесница". Това беше последният път, когато я видях. Щом влязох в помещението, тя като че инстинктивно почувства присъствието ми и обърна глава към входа. Движението беше като на забавен каданс. Плавно, изчистено. Огнените й коси блестяха по-ярко от всякога. Един кичур отскочи нагоре, блестяйки със силата на свръхнова, и после уморено се хвърли в морето от червено злато.

Този момент завинаги ще останем в паметта ми.

Сега вече знаех какво трябва да направя. Пропуснах закуската. Прибрах се в личното си помещение. Вдигнах компютъра от земята. Не беше много зле. Включих го в корабната мрежа. Трябваше ми достъп до програматорите на модулите. Една от най-недостъпните части на системата. Атаквах я. Минавах защита след за-

щита. Почти педантично. След малко повече от половин час започнах да променям данните. С изчисленията това ми отне още петнайсет минути.

След час всички бяхме настанени в модулите. Аз закъснях и не я видях. Тя сигурно вече беше в своя. Всички бяхме готови. Декомпресия. Отваряне на външните шлюзове. Освобождаване на държачите на модулите. Центробежната сила на "Огнената колесница" ни изхвърли навън от доковете. Последната услуга, която ни направи кръстосвачът. Запалване. Двигателите на модулите пламнаха едновременно и всеки пое в своята посока. Трябваше им седем минути за да разберат. Съобщението огласи личния ми модул.

- До модул със сериен номер 224-231, пренасящ д-р Артър Едингтън. Вероятна повреда в управляващата система. Курсът не съответства на програмирания. Моля, предайте управлението на контролния център...

Някога на Земята е имало един народ. Келти. Те създали множество интересни митове. За мен пленяващи са небесните и слънчевите келтски митове. Келтите асоциират слънцето с богиня, противоположно на повечето слънчеви култове, които почти изцяло се представят чрез мъжки божества...

- До модул със сериен номер 224-231, пренасящ д-р Артър

Едингтън. Вероятна повреда в управляващата система. Курсът не съответства на програмирания. Моля, предайте управлението на контролния център. Вашият модул се е насочил към Слънцето!

Защо ли приемат Слънцето като богиня. То дарява светлина, топлина... Също като любовта. Смятам, че разбирам тези келти. Те са стигнали до изводи, които нашата технологична нация няма да достигне и след милион години. И това е, защото нашето мислене е прекалено логическо. Загубили сме човешкото в човека.

- До модул със сериен номер 224-231, пренасящ д-р Артър Едингтън. Вероятна повреда в управляващата система. Курсът не съответства на програмирания. Моля, предайте управлението на контролния център. Д-р Едингтън, насочил сте се към Слънцето. За Бога, ако искате да живеете, предайте управлението на контролния център.

Спускам филтрите на илюминатора. Слънчевият блясък предизвиква болка. Също като любовта. Сега ясно виждам слънчевата корона. Бисерно лъчисто сияние. Най-чистият огън. Защо ли ми прилича на нейните коси...

- NICH IACET ARTHURUS, REX QUONDAM REXQUE FUTURUS - каза д-р Малори и изключи четящото устройство. - Това е краят на записа от персоналния му дневник.

- Е, докторе, каква е вашата преценка? - попита командирът на "Огнената колесница" - Защо го е направил? Та той проникна в корените на нашата система. Можеше да промени курса на нейния модул или можеше да насочи своя към Марс. Защо го е направил?

- Ако се бяхте запознал с психопрофила на този човек... - каза д-р Малори и приглади косата си, - нямаше да ме питате. Първо, той е чувствителен и лесно уязвим. Не е можел да вземе правилното решение за себе си. Не му е достигнала смелост. Осланял се е на съдбата. Очаквал е тя да ги събере. Но не би. А по въпроса защо Слънцето - ами това е пределно ясно. Той го е отъждествявал с нея. Своята смърт той е приел като разтваряне в нейното съществуване.

Прекараха няколко минути в мълчание. После командирът се изправи:

- Изтрийте файловете! Случаят е приключен.